

DE TOT UNA MICA

Una escola en pausa o en stop?

Segurament que, en algun moment o altre, ens hem preguntat com és que l'escola de Torredenegó està en l'estat actual. No és difícil. Anant per la carretera del Miracle passem ben al costat d'un edifici abandonat que no dona bones sensacions. No passa desapercebuda la seva deixadesa. Tant a l'interior de l'edifici com als voltants, hi ha testimonis de pintades, deixalles i altres rastres i petjades. No convida gaire a parar ni a contemplar les diverses restes que entre uns i altres han anat deixant a l'edifici i als voltants.

Aquest tipus d'espais produeixen una sensació especial que no resulta gaire agradable. L'escola de Torredenegó ara és un espai mort, un espai deixat, un espai no-habitat i alhora invisible en molts aspectes. Un gran parèntesi enmig de la carretera, una pausa del que va ser en un temps i ara no és.

Llegint un article de Tony Brown (en una publicació del Museu d'Art Contemporani de Barcelona) vaig començar a pensar com aquest tipus d'espais contenen més coses de les que veiem. Tony Brown citava com l'artista Jeff Wall (artista i fotògraf canadenc) cerca aquest tipus d'espais, perquè segons ell és on s'amaga la veritable llibertat; perquè és en ells on hi podem abocar els nostres imaginaris del que podria ser possible. Segons comenta l'autor, són "espais que no eren útils per la raó que fos i que han caigut en un estat intermedi, entre la naturalesa i l'abandonament, i que sempre no sé per què he associat amb la llibertat. Però no poden romandre i continuar sent com eren". (És clar que ell parla des de Vancouver, Canadà, i des d'un entorn urbà). Segons l'autor, aquesta llibertat va associada al fet que són espais que disten de ser clarament codificats i definits. I en el nostre municipi tenim un espai d'aquests.

Si ens ho mirem així, l'edifici que va ser una escola, ara podria ser un munt de coses, podem tornar a donar-li una vida, un sentit, una història, però quina?

Hi ha qui s'ha imaginat que acabaria sent un espai per a gent gran, un espai cultural, una escoleta viva petita. Però

Marta Ricart - Una escola en pausa o en stop?
Escola de Torredenegó - JOU 74 desembre 2012
Arxiu Montserrat Riu

DE TOT UNA MICA

¿t'he sentit pensar un espai d'aquest tipus en un lloc de pas quan molts de nosaltres vivim pràcticament al cotxe i ens movem d'un lloc a l'altre? Quin sentit tindria recuperar un espai quan en la nostra vida volem fer tantes coses i costa mantenir les activitats culturals del poble? El deixem tal i com està? Què fem? Està clar que és un espai, ara com ara, de Llobera.

El que de moment resulta molt interessant és veure com d'una sola escola poden sorgir un munt de preguntes que porten a reflexionar i comprendre més coses que van més enllà d'un sol edifici. Si mirem enrere, als documents que hi ha a l'arxiu, ja ens podem fer una idea del que ha estat l'escola. Els documents de l'arxiu però són cartes, papers, plànols que de mica en mica porten a reconstruir un relat sobre l'escola. L'escola va ser construïda gràcies als veïns i veïnes que entre l'any 1963 i 1964 hi van posar diners i mà d'obra. En aquell moment va costar 250.000 pessetes, la meitat de les quals van ser pagades pels veïns i veïnes de Llobera. Aleshores sorgeixen més preguntes: Quants anys va estar en funcionament? Com és que una escola que va costar un esforç i uns diners als veïns i veïnes es va deixar? Què senti els veïns i veïnes que hi viviu a prop i aquells que us hi va implicar?

Ben segur que els que hi heu anat en teniu moltes històries! Relats de les vostres vivències en aquest espai, relats diversos de records que teniu del que va viure en un espai que ara es troba en pausa, parat.

Seria interessant no continuar veient l'escola com una pausa o un stop. En algun moment podríem engegar el play per generar quelcom més, que ens alimenti a tots plegats. Què? Com? Quan? De moment les respostes queden obertes.

Una mica més d'explicació:

Des del mes de setembre, dedico una part del meu temps a aquesta proposta. No va més enllà de convertir una inquietud en una recerca, una recerca que porta a pensar i repensar els usos que fem dels nostres espais culturals, de com podem generar activitats culturals en un entorn rural disseminat com és el nostre.

Gràcies a la Beca de Recerca i Creació del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya tinc l'oportunitat d'escriure i fer recerca, una oportunitat que poso a disposició per repensar noves maneres de fer, noves iniciatives que contemplin el món rural com un espai on també es fa cultura.

Un espai que és de tots i on tots tenim les nostres històries per explicar.

Si tens ganes de compartir la teva història, si tens imatges, relats, records, anècdotes de l'Escola de Torredenegó, pots escriure a: marima73@hotmail.com

O trucar : 690 14 71 16 (Marta Ricart. Caseta de la Serra).

Marta Ricart

